

FEMADÁČEK

DOZNÁNÍ

Motto:

*Jen v extrémech je hodnota světa,
jen v průměru je jeho trvání.*

Paul Valéry

Jakže vypadá práce technického redaktora Femad'áčku? Že vás to nezajímá? Nevadí. Stejně vám to řeknu – pardon, napíšu. Všeljik a velmi jednoduše. Ví všechno o představeních, která nikdy v životě neviděl (a mnohá z nich už taky nikdy neuvidí). Ne, že by o nich psal. Jen čte, co napsali o nich jeho spolubojovníci – redaktoři a pokouší se dělat sazbu, která se někdy dokonce i povede. No a to je vše. Teda, skoro vše.

Potom už zbývá jen několik (téměř zbytečných) maličkostí, než se ještě mokré vydání dostane k vám, našim čtenářům.

První téměř zbytečnou maličkostí je nějakou úplatou (samozřejmě tekutou) probudit ve tři třicet ráno sladce spícího tiskaře a majitele tiskárny v jedné osobě, který samozřejmě nemá ani nejmenší tušení, co že se to po něm vlastně chce. Po delším vysvětlování a přesvědčování vskutku pochopí, nakolik je zakázka urgentní. Není však ještě vyhráno. Rozespalého tiskaře a majitele tiskárny v jedné osobě je třeba v pravidelných časových intervalech občerstvovat meducínou proti spánku. Stačí se jen o chvilinku opozdit a tiskař a majitel tiskárny v jedné osobě opět usne. A kolportéři nebudou mít co nabízet.

Další takovou maličkostí je lov kolportérů. Probíhá v rezervaci ohraničené kulturním domem, sokolovnou a cestou mezi nimi. Lov má ve své podstatě dvě základní fáze. Během první fáze odloví ve vyhlédnuté skupince, donedávna dětí, dvě oběti. Ty potom nabízejí jednotlivá čísla Femad'áčku. Během druhé fáze odlovu lapá tytéž oběti, aby je zkasíroval za prodané výtisky. V poslední době již tento lov provádět nemusí, neboť se oběti hlásí samy, ba dokonce se o prodej Femad'áčku i rvou.

A tak vypadá náročná práce technického redaktora. Jaroslav Vondruška ml.

Dnešní a zítřejší program

sobota 25. 9.

- Sok 12¹⁵ – 13⁴⁵ Divadlo v Dlouhé Praha / rež. Jan Borna
J. Borna, P. Matásek, J. Vodňanský: **Zpívej, klaune**
- Kuk 15⁰⁰ – 16⁰⁰ Divadlo DRAK, Hradec Králové
režie Josef Krofta
H. Ch. Andersen: **Malá mořská víla**
- Sok 18⁰⁰ – 19³⁰ DS Trdla Vyškov / režie Alexandr Novák
Bří Mrštíkové: **Maryša**
- Kuk 20⁰⁰ – ??? Rádobydivadlo Klapý / režie Ladislav Valeš
volně podle scénáře I. Bergmana Fany a Alexandr:
A Ježíšek už dávno...

neděle 26. 9.

- Sok 10⁰⁰ – 10⁵⁰ Loutkářský soubor „C“ Svitavy
režie Karel Šefrna
Rudolf Těsnohlídek: **Bystrouška, liška**

PRCEK NA STOJÁKA

pouze pro starší 18 let

VODKA SMIRNOFF: nejlepší vodka na světě, vzala svůj počátek roku 1815, kdy Pierre Smirnoff postavil palírnu na břehu řeky Moskvy. Brzy se stal výhradním dodavatelem pro carský dvůr a jeho vodka nabyla svou nezaměnitelnou chuť roku 1880, kdy Piotr Smirnoff zavedl speciální a vysoce tajný princip destilace. Za Říjnové revoluce byl poslední dědic, Vladimír Smirnoff, odsouzen k smrti v Petropavlovské pevnosti, ale když ho měli vést na popravu, na pevnost zaútočila Bílá armáda a Smirnoff uprchl do Ameriky. Vodka v té době daleko zaostávala za whisky a ginem, ale jen do okamžiku, než uhodila prohibice, kdy zvítězila na celé čáře, neboť se dobře ukrývala do zázvorové limonády.

Kontrolní otázka: *Jak se jmenuje země, kde včera vypili to, co měli vypít až zítra?*

Henri David THOREAU (1817 – 1862) sepsal řadu spisů se silným filosofickým názorem, ve kterých se v hlavní roli představuje příroda a její zákony. Skauti sice cosi tuší o spisu "Walden aneb život v lesích", ale mnoho současných ekologů nesaá Thoreauovi ani po kotníky, neboť objevují

Ameriku jím dávno objevenou. Na ukázkou uvedme krátký úryvek z jeho slavné statě „Občanská neposlušnost“.

Vždycky se najdou takoví lidé, co se ptají: „O čem to je?“ Pro tyhle lidi, kteří se musí ptát, kteří chtějí všechno vědět, a hlavně „k čemu to je“, připojuji: „Velké množství lidí slouží státu tímto způsobem: nejsou důležití jako lidé, ale jako stroje s lidskými těly. Jsou to muži ze stálého vojska, policie, vězeňští dozorcí, milice, atd. Ve většině případů se po nich nechce žádné svobodné rozhodování v otázkách zákonnosti nebo morálky, ale sami se kladou na úroveň s dřevem a zemí a kamením. Snad by pro tyto účely bylo možno stejně dobře vyrábět rovnou lidi ze dřeva. Takoví lidé si nezaslouží víc úcty než dřevěné loutky nebo hroudy hlíny. Jsou na stejné úrovni jako koně nebo psi. Přesto budou vždy dobrými občany, váženými a ctěnými. Ostatní - většinou poslanci, politici, právníci, ministři a úředníci - slouží státu hlavně svými hlavami. Jen zřídka projevují nějaké morální zábrany sloužit třeba čertu nebo - bez jakéhokoliv uvažování - milovanému Bohu. Jen velmi malá část, jako například hrdinové, patrioti, mučedníci, reformisté, tedy MUŽI v pravém slova smyslu, slouží státu svým svědomím, a proto jsou většinou nutně vzpurní a zpravidla se s nimi jedná jako s nepřáteli státu.“

Seminář C (7 -10 let) – HURRAH, neutopil se! Nopak, vynořil se z mimoprostoru jako kdysi slavný bojový člun z kultovní knihy 60. let „Znamení psa“. A tak něco sentencí.

Kašpárek

Nejvíce se líbily figle, jak to bylo vymyšlené a jak Kalupinka napomínala Kašpárka, a taky všechny loutky. Proč se to jmenovalo Kašpárek chodí pěšky? No, protože opravdu chodil pěšky a nevozil se. Děti hodně citovaly kousky z představení. Hercům by vzkázaly, že to vymysleli šikovně, nemusí nic vylepšovat a mějte pořád stejné (asi myslí stejně kvalitní) pohádky.

Ze života hmyzu

Představení se dětem moc líbilo a vůbec nepotřebovaly Tuláka – byl navíc; jen se tam pletl; snad to měl být vypravěč; vůbec je nezasáhlo, že umřel. Hodně si přehrávaly scénu se šnečkama a často citovaly – hlavně, aby bylo málo šlimáků a hodně kapustičky; už chčípli; vo nič nejde; to byla švanda. Malovaly hlavně motýly a jepice – byli krásní; poletovali; přímo se spolu hádali.

Líný Lars a žabka kouzelnice

Děti hodně zaujala scéna a loutky. Hodně hrály nemocného krále. Stavěly z kostek scénu. Malovaly krále za pavučinou. K příběhu – pořád přeskakovaly, něco tam chybělo; nedokončené. Nejdůležitější – Lars přestal

být líný na truc žábě sám; Král nemocný ze smutku, že už je nikdy neuvidí; byla to hezká pohádka.

Už nikdy nebudu spát v rákosí

Co si nejvíc pamatujeme: jak přišel pošťák, jak spala holka na začátku, jak letěly do nebe, Ryběnku (líbili se mi její kytičky), jak přišly střepy, hrášky, ale nebyly dobře kulatý, vosy, jak potřely pošťáka medem, vodní víla, jak se blýskala, bača, který byl andělíček těch dvou.

Pokus o převyprávění příběhu: Mařenka spí na lavičce, Boženka jí dolila do kafe vodu, přichází pošťák a přináší jim pralinky. Šly spát a byla bouřka – velká voda přinesla vílu. Babička kouká z okna, že mají něco na zahradě. Babičky vymýšlí, jak dostat Ryběnku do vody. Víla se proměnila v rákosovou snítku. Přiletěly vosy a poradily holkám, ať se zeptají „nahore“, tak letěly do nebe. Tam potkaly: vosy, berušky, baču, husy, ještě před tím musel být pošťák. Bača řekl holkám: „Huší!“, protože ještě nejsou mrtvý, tak padaly. Zachránily je vosy a daly jim hned med. Byly na hrachovém poli, tam je chytil pošťák, pomazaly ho medem. V obálce našly rákosovou snítku - tu hodily do rybníka. Pak přišla víla a proměnila je zpět do babiček.

Co pro nás bylo nejdůležitější: jak byly na nebi, písničky, jak vyšel měsíc

Co tam nemuselo být: střepy, hrášek, nemusel být opravdický med

Co jsme nejvíc hrály v etudách: úplný začátek: babičky před domečkem, jak dolévají kávu vodou, Ryběnku se svázanýma nožkama, babičky, jak letěly do nebe.

Stárnutí

Představení viděly 4 děti. Nejvíc si z něj pamatovaly pomalý pohyb, oblékání, větrák – sypání smetí. Děti bavilo zkoušet si „zpomalený pohyb“:

Lucka (7 let): „To je takový pomalý, ale přitom to znamená rychlejší – jako že ten čas tak běží.“

Eliška (7 let): „Běží, aby jim pak bylo lepší v hrobě.“

Michal (10 let): „Není to pro děti, protože je to dlouhý a pořád stejný. Ten větrák, to je nápad.“

Anketa: Jak se vám líbilo představení?

DS při ZUŠ V.Ambrose Prostějov: Už nikdy nebudu spát v rákosí

Bylo to suprový. Ty děti byly dokonalý.

Petra Kukačková

Líbilo.

Radka Hartmanová, 10 let

No, bylo to hrozně hezký.

Iva Kubiková, 12 let

Moc se mi to líbilo. Nečekala jsem, že tu bude tolik lidí.

Radka Adamová

Studio Dům Brno: Odpady

Moc! Já můžu říct akorát jedno, že jim to závidím, protože já bych to asi nedokázal takhle vymyslet.

Jaroslav Vondruška st.

Moc se nám to líbilo.

Jana Nosková, Lenka Kovaříková.

Docela jo. I když tam nepovídali, tak se mi to stejně líbilo.

Eliška Mládová, 7 let

Divadlo v Dlouhé Praha: Zpívej, klaune ...

Hezky, nejvíc se mi líbily ty holubičky.

Martina Poláková, 8 let

Mně se strašně líbila ta spolupráce s dětmi. Když jsem po skončení představení poslouchala děti, tak říkaly, že to bylo zatím nejlepší představení, protože ty lidi byli strašně kamarádští.

Linda Kotisová

No, tohle se mi líbilo moc.

Vlasta Krautmanová

No, skvělý to bylo.

Ondra Schejbal, 6 let

Perličky z Femadu

zaznamenala Hana Dřížhalová ze skupiny A

Šli jsme na představení do sokolovny a stáli jsme za staženými závory a Ondra Schejbal řekl: „Teda nejvíc by mě naštvalo, kdyby mně vlak přešel tu růžovou legitimací!“

Jednu malou holčičku ze 2. třídy fascinovaly barové židličky v divadelním klubu. Tak si na jednu sedla a hlasem dámy znalé světa řekla: „Jednu poděbradku, ale prosím si ji s brčkem.“

Čtvrtý souhrnný seminář

Už nikdy nebudu spát v rákosí

Seminář se rozběhl diskusí, později téměř přestřelkou dojmů. Celkový dojem z představení byl víceméně negativní.

Konkrétní pocity – šlo o souhrn všech způsobů, jak s dětmi nepracovat, nelíbil se příběh, nepochopená parodie, komplikované tím, že hrály děti, které bránily přijetí parodie.

Z hovořících se ale vzápětí vytvořily dvě skupiny, zastávající na jedné straně názor, že zakopaný pes je ve špatném textu na druhé straně názor, že text nosný je (názor většiny lektorů). Společnou řeč našly obě skupiny v odhalování problémů interpretace, režijního vedení, herectví, i když se problematika textové předlohy neustále vracela. Nejvíce se mluvilo o parodii – nebyla pochopena, je otázka, zda o ni vůbec šlo a zda ji děti mohou sdělit.

M.Schejbal pojmenoval problém tím, že inscenátoři nedali základní klíč k pochopení parodie, ale i inscenačního postupu vůbec.

M.Strotzer, který patrně jako jediný dobře zná původní text, upozorňoval na místa, kde jsou zřejmá odlehčení, slovní hříčky, které by mohly vést k hravosti vlastní inscenace. Upozornil, že písňové texty a taneční čísla, která vadila patrně všem, předloha navíc byla do hotové inscenace přidána dodatečně. Před pěti měsíci shlédl představení bez nich a nejen díky tomu, ale i díky celkově jiné poetice se mu tehdejší představení líbilo bez výhrad, které musí mít k představení včerejšímu. M.Poesová k negativnímu posunu dojmů z dvakrát viděné inscenace ještě připojila, že představení včerejší bylo víc na efekt, představitelka Ryběnky za pět měsíců vyrostla z cudné holčičky ve „star“.

Kromě písní vadily divákům zejména nelogičnosti, ať už textové či režijní (létající pošťák.)

Scházela jasně sdělená nadsázka, převládal dojem kýče, nedotaženosti stran poetiky. J.Lhotská připomněla, že změna poetiky inscenace může být ale způsobena i prostým věkovým posunem dětí, kde právě i pět měsíců hraje velkou roli. Kouzlo nechtěného (děti vystupující za sebe) mohlo fungovat, ale včera už děti HRÁLY. Tím se naprosto roztrátila jakákoliv stylizace a všechny složky inscenace. Některé děti evidentně věděly proč a kde jsou, znaly svůj úkol, jiné ne. Vinu za to přičítá režisérce.

VI.Zajíc připojil názor, že soubor nešel po interpretaci, ale po sdílení, po HŘE, hravosti. Dokládá to příklady z textu, protože text podle něj nosný je, zejména dialogem střípků aj.

L.Richter požaduje od inscenace jasný systém znaků, povinností diváka není znát text. Prvky hravosti postrádá, podle něj se způsob blíží interpretaci. Text nepřijímá, zápletka je podle něho primitivní a režie jí nepomáhá. Témata se otevírají mnohá, do důsledků se však nedovádějí. Žádnou hravost nad textem nevnímá, naopak jen dost pokleslý humor („Med kolem huby,“ aj.) a režijní nedůslednosti (Ryběnka nahodile zachází s kouzly apod.). VI.Zajíc oponuje tím, že zpředmětnění scénických poznámek JE prvek hravosti.

Diskuse se znovu rozděluje na prakticky dva krajní názory o přítomnosti nebo nepřítomnosti hravosti.

M.Strotzer neustále připomíná, abychom neslučovali textovou předlohu a inscenaci. Poetika, budování a témata textu jsou evidentní. Že je inscenace nesdělena, je jiná věc. Na příkladech konkrétních momentů z představení dokládá téma babiček, téma pošťáka. Text MÁ řád.

Protinázor z pléna požaduje důslednější řešení tématu, zejména na konci. V průběhu inscenace bylo mnoho nelogických odboček (zvírátká...) a téma zůstalo nesděleno.

Fr.Zborník, jehož zážitek z představení je také rozpolcený, se snažil rekonstruovat příběh, což nebylo jednoduché. Nedostatky shledává už v úvodní situaci dvou babiček. Divákovi je naznačeno, že nejde o prožívání, ale o HRU, situace však nečekaně nekončí gagem, ale právě návratem ke stylu prožívání. (Zajímavější by bylo, kdyby omládlé babičky byly hrány stejnými děvčaty, jako staré babičky.) Znovu se vracíme k zásadní absenci klíče pro vnímání inscenace. Pokus dostat se NAD text je místy cítit, ale většina motivů nikam nedojde. Inscenace nepostrádá scénografickou nápaditost (stoupání do nebe), ale v zápětí také nelogičnosti (zrušení iluze, neschopnost pracovat s nastolenými prostředky). Nelogičností je také postava Anděla strážného, která naprosto porušuje její vlastní archetyp. Souvisí s dalšími klíčovými místy inscenace, která nejsou režijně dotažená. Charakteristickým znakem inscenace je NEROZHODNOST – co chce autor a co chtějí inscenátoři, kteří by nerozhodnost autorovu mohli napravit, což se ale, bohužel, nestalo.

A.Bergman postrádá východisko pro nadsázku, představení není autentické, není „teď a tady“, je souborem nacvičených scének, které nevycházejí z přirozenosti dětí. Inscenace není vybudovaná po vztazích, situacích, nedůslednost („vypadávání“ dětí ze situace) čte pak divák jinak, zavádí ho.

Hudební čísla „odjinud“ napomáhají podle J.Lhotské dojmu, že inscenace vznikala po kouscích, necelistvě. Jsou hrubou režijní chybou.

M.Schejbal připomněl možnou blízkost hravosti a kýče (scéna včel). Nechce inscenaci, byť nepodařenou, shodit se stolu, protože základní téma je jasné. Chápe záměr textu, který je místy zbytečně mnohomluvný. Další problém je v tom, že děti-herci nadsázku neunesly, což je problém metodiky práce s nimi.

Podle A.Bergmana je špatně skloubena skupina dětí různých věkových skupin.

A jak představení přijaly děti?

V semináři A se daly dobře odlišit dvě věkové skupiny – 7-8 let a 10 let. První skupina dokáže pojmenovat konkrétní myšlenku, bez zobecnění, skupina druhá už je schopna myšlení formálnějšího. Celkově se děti s představením, s herci, dobře identifikovaly, samy se „viděly“ na jevišti. Mladším se nejvíc líbila Beruška a její slovní vtip: „Když letím nahoru, tak asi do nebe, ne?“ a slovní hříčky obecně (Jsme z Hradce, Pošťák s medem, Dialog o kole...). Dále Hrášci, Blecha, Husy, Scéna vznášení do nebe. Anděla a Pošťáka nerozlišovaly. Hlavní postavou pro ně byla Boženka, protože „tam byla pořád.“ Nelíbil se Pošťák, protože chtěl dům a také nelogičnosti – Včely nemůžou unést lidi.

Starší děti – děvčata – šly po významu věci, identifikovaly se s Ryběnkou. Jednu představení dojalo. Přistoupily na způsob ztvárnění babiček, nevěděly pouze, kterou starou hraje která mladá. Nelíbil se kostým, pochopily by, kdyby mladé i staré hrály jedny interpretky. Pošťák byl pro ně hodný, nepostřehly, že mu jde o dědictví, pronásledoval přece ty mladé, protože cítil nekalost, letěl za nimi do nebe. Rovněž nerozlišily Anděla a Pošťáka. Nepochopily, proč jim nechtěl dovolit zachránit Ryběnku. V příběhu Ryběnky se celkově moc nevyznaly, líbily se jim vtipy. Na představení by klidně šly ještě jednou.

Odpady

Poměrně zdlouhavá diskuse diváků na začátku se pohybovala v kategoriích dojmologie. V podstatě se více líbily 3. a 4. příběh, kde bylo něco překvapivého, nového. Ostatní tři byly viděny jako: podobné věci, pokaždé koloběh života, ale vždycky jinak, stejné věci.

L.Richter v herecký a režijně dokonalém představení postrádá na konci každého obrazu něco jako poslání. Osudy jsou jakoby stejné, chybí také vzájemná vazba jednotlivých částí.

Důležitým tématem pro diskusi se ukázaly být „stíny“, „černé pozadí“ – pohyb času nebo pohyb člověka?

A.Bergman, který viděl představení podruhé konstatoval, že už ho tolik nezasáhlo. Druhý příběh vidí jako nejsilnější, ale hudba a pohyb, které jsou napoprvé ozvláštňením najednou nestačí. Chybí napětí, širší téma, převažuje nacvičenost, jistě technicky precizní pohyby a gesta, archetypální. Například příběh baletky je zpracováván zbytečně dlouho na to, že jde prakticky o anekdotu. Stejný názor mají i další, kteří představení už alespoň jednou viděli.

F.Zborník podtrhuje úctu k práci, k preciznosti. Filozoficky vzato je život vždy koloběhem končícím smrtí, ale pro umělecký obraz je to málo. Postrádá individualizace osudů. Interpretuje si „stíny“ jako naznačené vycházení a vracení se NĚKAM. Stylizace „stínů“ je zřejmá.

Děti nazvaly černé postavy jako „čas, který je měnil“. Představení na ně působilo celkově smutně, nebylo tam nic krásného, jen pro jednu dívku láska. Neocenily hudbu, ocenily světla a technické vymoženosti. Rozpoznaly 5 příběhů, polovina měla pocit 6. příběhu.

„Pracovní názvy“: Nemocná umírá, O nevěře, Grotteska, Baletka, Voják.

Vadila jim neverbalizace, dokázaly převyprávět příběh první a příběh baletky (Nejprve pohrdala láskou a pak už ji nedostala.). Vznesly názor, že učitelka byl v tom našla nějakou nemravnost, ony ne. Celkově se jim představení moc líbilo.

Zajímavá diskuse se začala rozvíjet nad obrázky, bohužel musela rychle skončit kvůli nedostatku času. Překvapilo, jak skupina dětí představení přijala, jednoznačně jej přečetly.

POZOR! ACHTUNG! VNIMANIE! ATTANTION!

Tímto se vyzývají všechny čarodějnice, divoženky, bludičky, rusalky, polednice, klekánice, prostě ježybabůce. Dále všichni bubáci, hejkalové, plivníci, vodníci, bezhlaví rytíři, upíři a jiní raubíři. Zkrátka strašidla tuzemská, přespolní a z EU. Dostavte se bez meškání a váhání ve svých tradičních nevšedních hábitech (neplatí pro rusalky) na jedinečný

Rej strašidel,

který se bude konat pod zámkou IV. ochotnického bálu, pořádaného DS Vojan, (hudba, tanec, tombola, soutěže) v sobotu 20. listopadu ve 20 hodin v libickém Kulturním domě.

Sponzoři FEMADu:

OKtherm

Petr Dusílek

www.oktherm.cz

oktherm@oktherm.cz

Elektroinstalace

Výroba rozvaděčů NN

Slaboproudé rozvody

Měřicí a regulační technika

Projektční a poradenská činnost

Kancelář:

Ovčárecká 638
280 00 KOLÍN V.

tel./fax: 0321/713 123, 721 816

Provozovna:

ulice Vrclického
280 00 KOLÍN IV.

tel./fax: 0321/27 407

POLABSKÁ 289 16 Přerov nad Labem
OBCHODNÍ s.r.o. Telefon: 0325/97 82 23

autodoprava
nákup - prodej
pekařství

Husova 129/II
290 01 Poděbrady
0324/61 42 20

PODĚBRADKA

PŘÍRODNÍ MINERÁLNÍ VODA

Klimaprojekt

Havlíčková 260 tel./fax: 0321/24248
280 58 KOLÍN IV. IČO: 61632996

Stavebniny Nymburk

Jaroslav Špára

Koněvova 660 (u hřiště Polaban)
288 02 Nymburk
tel./fax: 0325/51 21 87

Drahelická 20
288 02 Nymburk

tel.: 0325/53 10 52-5
fax: 0325/628 68

Polabské drůbežářské závody

Týdeník Nymbursko

MEDIÁLNÍ PARTNER FESTIVALU FEMAD 1999

Těsnění a těsnící technologie

Člen společnosti Royal Econosto N. V. - Rotterdam
289 13 ZVĚŘÍNEK Česká republika

Tel: 0325/4031-4, 3402 fax: 0325/4716, 3402

TEMAC a.s.

Certifikace kvality podle ISO 9001

MEYRA

Invalidní vozíky
Rehabilitační pomůcky

Polabské mlékárny Poděbrady

Uzenářství Hlinka Poděbrady

Zpravodaj 27. ročníku FEMAD 17. 9. – 19. 9. a 24. 9. – 26. 9. 1999

Náklad: 100 výtisků. Šéfredaktor : mgr. Vladimír Zajíc. Redaktoři: Štěpánka Mikešová,
Pavlína Morávková. Technická a výtvarná spolupráce: Jaroslav Vondruška ml.

Cena: 2.- Kč